

РЕШЕНИЕ**№ 15****гр. София, 03 февруари 2021 година****В ИМЕТО НА НАРОДА**

Върховният касационен съд на Република България, първо наказателно отделение, в открито съдебно заседание на двадесети януари две хиляди двадесет и първа година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: МИНА ТОПУЗОВА**ЧЛЕНОВЕ: СПАС ИВАНЧЕВ****ХРИСТИНА МИХОВА**

при участието на секретаря МИРА НЕДЕВА и прокурора от ВКП П. ДОЛАПЧИЕВ изслуша докладваното от съдия ХРИСТИНА МИХОВА н. д. № 656 / 2020 година и за да се произнесе, взе предвид следното:

Касационното производство е образувано по постъпила жалба от подсъдимия М.Г. С., чрез защитника му адвокат Кр. К., срещу въззивно решение № 32/ 13.04.2020 год., постановено по в.н.о.х.д. № 15/2020 год., по описа на Апелативен съд - Бургас. В жалбата се излагат доводи, обосноваващи наличието на заявеното с нея касационно основание по чл. 348, ал.1, т. 3 от НПК и се иска да бъде изменено въззивното решение, като се намали размера на наложеното наказание.

Срещу касационната жалба е постъпило възражение от повереника на частния обвинител и граждански ищец С. Н., в което се сочат аргументи в подкрепа на твърдението за справедливост на наложеното наказание.

В съдебно заседание пред ВКС защитникът на подсъдимия поддържа жалбата и пледира за уважаването ѝ по изложените в нея съображения.

Прокурорът от Върховна касационна прокуратура изразява становище за неоснователност на касационната жалба.

Повереникът на гражданския ищец и частен обвинител С. Н. – адвокат Д., намира въззивното решение за правилно и законосъобразно и прави искане за оставянето му в сила. Претендира и за осъждане на подсъдимия да заплати разносните по явяването му пред касационната инстанция.

Частните обвинители и граждански ищци М. Н. и С. Т., редовно призовани, не се явяват в съдебното заседание.

Адвокат Р. И., повереник на С. Т., редовно призован, също не се явява пред ВКС.

Върховният касационен съд, I-во наказателно отделение, след като обсъди доводите, изложени в жалбата, становищата на страните, както и всички

материали, събрани по делото, намери за установено следното:

С присъда № 273/17.09.2019 г., постановена по н.о.х.д. № 750/ 2019 г., по описа на Окръжен съд – Бургас, подсъдимият М. Г. С. е признат за виновен в това, че на 02.06.2018 г., около 21.10 часа, в курортен комплекс „Слънчев бряг“, община Несебър, пред хотел „С. В.“, по начин, опасен за живота на мнозина, направил опит умишлено да умъртви повече от едно лице - умишлено умъртвил К. А. Н. и направил опит да умъртви С. Т. Т., като деянието останало недовършено по независещи от дееца причини, поради което и на основание чл. 116, ал.1, т. 4, пр. 3 и т. 6, вр. с чл. 115, вр. с чл. 58а, ал. 2 и ал. 3 от НК е осъден на наказание „лишаване от свобода“ за срок от двадесет и четири години, при първоначален „строг“ режим. Съобразно чл. 59, ал.1 от НК е зачетено времето, през което подсъдимият е задържан с мярка за неотклонение.

С присъдата подсъдимият е осъден да заплати на гражданските ищци обезщетение за претърпените от тях в резултат на деянието неимуществени вреди, ведно със законната лихва, считано от датата на увреждането -02.06.2018 г. до окончателното изплащане, както следва: на С. К. Н. сумата от 150 000 лева; на С. П. Н. сумата от 100 000 лева; на М. А.Н. сумата от 20 000 лева и на С. Т. Т. сумата от 70 000 лева, като исковете на С. Н. и М. Н. са отхвърлени до пълните им предявени размери като неоснователни и недоказани.

Подсъдимият е осъден да заплати в полза на държавата държавна такса върху уважените размери на гражданските искове, разноските по водене на делото по сметка на ОД МВР – Бургас и БОС и разноските, направени от гражданските ищци.

С присъдата първоинстанционният съд се е разпоредил и с веществените доказателства по делото.

Присъдата на Окръжен съд - Бургас е обжалвана пред Апелативен съд – Бургас от подсъдимия и неговия защитник, които останали недоволни от високия размер на наложеното наказание и присъдените обезщетения за неимуществени вреди. Гражданският ищец и частен обвинител – С. Н., също изразила недоволството си от присъдата, като подаде жалба, съдържаща оплаквания за несправедливост на наложеното на подсъдимия наказание и определеното обезщетение, претендирайки те да бъдат увеличени.

По посочените жалби в Апелативен съд – Бургас е образувано в.н.о.х.д. № 15/2020 г., приключило с въззивно решение № 32/13.04.2020 г., с което е изменена първоинстанционната присъда, като е увеличен срокът на наказанието „лишаване от свобода“, наложено на подс. С., от двадесет и четири на двадесет и шест години. Присъдата на ОС - Бургас е потвърдена в останалата ѝ част.

Касационната жалба, подадена срещу посоченото въззивно решение, е допустима, тъй като е депозирана от лице, което има право на това, в законоустановения срок и срещу акт от категорията на посочените в разпоредбата на чл. 346, т.1 от НПК.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Заявеното от касатора основание по чл. 348, ал.1, т. 3 от НПК се аргументира с довода, че въззивният съд не е съобразил като смекчаващо отговорността обстоятелство самопризнанието на подсъдимия, което е направил на досъдебното производство, още преди да разбере, че са разпитани

свидетели, които са го посочили като извършител. Не било отчетено, че подсъдимият е неосъждан, че е бил трудово ангажиран - работил е в „ски – гардероб“ в комплекса „Пампорово“ и че деянието е останало във фазата на опита. Неправилно било оценено в посока утежняване на отговорността обстоятелството, че подсъдимият се е опитал да избяга като премине границата на страната.

Така формулираните оплаквания не се споделят от настоящия съдебен състав.

Първоинстанционното производство е протекло при условията на съкратено съдебно следствие по чл. 371, т. 2 от НПК – с признаване от подсъдимия на фактите, изложени в обстоятелствената част на обвинителния акт и изразено съгласие от него да не се събират доказателства за тях. Съобразявайки се с разпоредбата на чл. 373, ал. 2 от НПК и ТР № 2/19.06.2015 г. по т. д. № 2/2015 г. на ОСНК на ВКС, първостепенният съд е преценил, че на подсъдимия следва да бъде наложено наказание „доживотен затвор“, което е заменил с наказание „лишаване от свобода“, определено в рамките от петнадесет до тридесет години. Първоинстанционният съд е отчетел превес на отегчаващите отговорността обстоятелства и е наложил на подс. С. наказание „лишаване от свобода“, в посочените лимити, за срок от двадесет и четири години. На свой ред въззивният съд отново подложил на анализ съвкупността от обстоятелства, характеризиращи личността на подсъдимия и неговата обществена опасност, както и тази на конкретното деяние. Констатирал е правилно, че първостепенният съд, в разрез с разпоредбата на чл. 56 от НК, е приел за смекчаващо отговорността обстоятелство недовършеността на престъплението, въпреки че тя е отчетена при квалифицирането на деянието като опит към убийство на повече от едно лице – чл. 116, ал.1, т. 4, пр. 3 от НК. Въззивният съд едновременно с това оценил като отегчаващ фактор наличието на два квалифициращи елемента и увеличил срока на наказанието „лишаване от свобода“ на двадесет и шест години. Осъществената по описания начин санкционната дейност на контролирания съд не търпи критика.

Правилно и двете предходни инстанции са преценили, че направеното от подсъдимия самопризнание не следва да бъде отчитано повторно като смекчаващо отговорността обстоятелство. То е необходимо условие за провеждане на процедурата по чл. 371, т. 2 от НПК, за което С. е премиран като определеното му наказание „доживотен затвор“, което е счетено за съответно на извършеното деяние, е заменено с „лишаване от свобода“. Доводите на съдилищата по фактите са изцяло в съответствие с указанията, дадени с ТР №1/2009 г. на ОСНК на ВКС и се споделят и от настоящия съдебен състав. Неоснователно е твърдението на защитата, че с направеното на досъдебното производство подсъдимият е допринесъл съществено за разкриване на обективната истина, тъй като не е знаел, че свидетелите вече са дали показания. Както правилно е отбелязал въззивният съд, към момента на задържането на подсъдимия, неговата самоличност и обстоятелството, че е автор на деянието, са били установени, чрез показанията на свидетелите Н., Р., П. И., брат му С. и Д. Ж.. При това, подсъдимият може да не е знаел, че посочените свидетели вече са разпитани, но е бил наясно, че след като е задържан при опита му да напусне

пределите на страната, явно е разкрита както неговата самоличност, така и съпричастността му към осъщественото деяние. С оглед на това самото признаване на вече установените факти, не е имало съществено значение за разкриване на престъплението и неговия извършител, за каквото претендира защитникът.

Неоснователно е и възражението на касатора за това, че опитът на подсъдимия да се укрие, като напусне пределите на страната, неправилно е отчетен от предходните съдилища в посока утежняване на отговорността и че не е оценено като смекчаващо обстоятелство полагането на общественополезен труд.

Поправянето и превъзпитаването на дееца е основна цел на държавната принуда, която следва да бъде упражнена спрямо извършителя на престъпление, чрез налагането и изпълнението на предвиденото в закона наказание. Затова съдът е длъжен да изследва всички обстоятелства характеризиращи личността на дееца – цялостното му поведение в обществото, социалната, образователната, професионалната и трудовата му ангажираност, като не следва да се пренебрегва и изразеното отношение на подсъдимия към конкретната проява и последиците от нея. За последните преценката следва да се основава не само на декларативно изразеното от дееца пред съда, но и през призмата на специфичните особености, свързани с начина и механизма на осъществяване на деянието. Съобразявайки се с тези принципни положения предходните съдилища са преценили като смекчаващи отговорността обстоятелства необремененото съдебно минало на подсъдимия, трудовата му ангажираност и добрите характеристични данни за него. Едновременно с тях са отчели в посока утежняване на отговорността, високата степен на обществена опасност на деянието, обусловена от времето, мястото и начина на осъществяването му – в светлата част на денонощието, в опасна близост до свидетелите Н. и Р., в присъствието на много хора – почиващи в курортния комплекс и работещи в намиращите се на мястото търговски обекти. С деянието си подсъдимият е поставил в опасност и други лица, освен конкретно пострадалите, като с поведението си е показал явното си пренебрежение към установения в обществото ред за разрешаване на личностни взаимоотношения. Деецът реално е ексекутирал пострадалия Н., произвеждайки от близко разстояние към главата му четири изстрела, като е направил същото и по отношение на пострадалата Т., изстрелвайки от близко разстояние куршум в лявото ѝ слепоочие, както и още един, след падането ѝ на земята, който по случайност не е улучил тялото ѝ. Той е действал в изпълнение на желанието си за отмъщение и наказание на пострадалите за наранените си чувства, което го характеризира като хладнокръвна и безцеремонна личност, поставяща собствените си интереси и чувства над живота и здравето на другите хора. Поведението на подсъдимия след деянието също разкрива важни характеристики на личността му и е указател за цялостното му отношение към извършеното, което е различно от декларираното пред съда съжаление. Опитът му да напусне пределите на страната и да осуети по този начин реализирането на наказателната отговорност е ясна индикация, че подсъдимият е действал организирано, като престъпната му проява не е била импулсивна, резултат от внезапно възникнало силно чувство

на ревност, а добре обмислена и подготвена. Изложеното обуславя правилността на извода на контролирания съд, че предприетите от дееца мерки по укриването му, чрез бягство извън страната, следва да се отчитат в посока утежняване на неговата отговорност. Посочените обстоятелства имат доминиращо значение при определяне на дееца като личност с висока степен на обществена опасност пред чистото му съдебно минало и трудовата ангажираност, които правилно са били отчетени от предходните съдилища, без да им се придава такава голяма тежест, за каквата се настоява в касационната жалба.

Противоправните посегателства срещу човешкия живот са най-укоримите престъпни прояви, като затова за тях са предвидени от законодателя и най-тежките санкции. При определяне на техния вид и срок следва да бъдат съобразени особеностите на личността на конкретния подсъдим, с оглед постигане целите на специалната превенция - осъществяване на корекция и превъзпитателно въздействие върху него. От друга страна е необходимо наказанието да бъде определено в такъв размер, че да има възпиращо, предупредително въздействие спрямо останалите членове на обществото. Контролираната инстанция е открила баланса между поправително – превъзпитателното въздействие на наказанието /при съобразяване с личностните характеристики на дееца, преценени през призмата на особеностите на конкретното престъпно проявление/ и общопревантивната му функция. Съобразила е, че подсъдимият, движен от егоистичните си подбуди и желаня, е лишил от живот пострадалия Н., в разцвета на силите му, причинявайки страдания и мъка от неговата загуба на най-близките му роднини, на неговите приятели и колеги. Едновременно с това, С. е осакатил физически и душевно двадесет и две годишно момиче, което ще търпи последиците от деянието му до края на дните си, само защото се е възползвало от правото си да избира, с кого да има лични приятелски или интимни отношения. Начинът, използван от дееца за разрешаване на любовните си проблеми и неблагополучия – чрез лишаване от живот на други човешки същества, е в разрез с цивилизационните принципи, въз основа на които е изградено обществото. Това изисква по – интензивна наказателна репресия, чрез налагане на по-високо по размер наказание, като знак за останалите индивиди, че подобни методи за уреждане на междуличностните отношения са абсолютно недопустими. Изложеното е съобразено от контролиращия съд, който правилно и законосъобразно е преценил, че за да се постигнат целите не само на специалната, но и на генералната превенция, следва да бъде увеличен срокът на наказанието „лишаване от свобода“ с две години. Настоящият съдебен състав не намира основания за корекция на така определената от въззивния съд санкция, същата е съответна на обществената опасност на извършеното деяние и на дееца и отговаря на изискванията за справедливост, поради което касационната жалба следва да бъде оставена без уважение.

Основателно е искането за осъждане на подсъдимия да заплати в полза на частния обвинител и граждански ищец С. Н. разноските в размер на 3000 лева /

видно от представения договор за правна помощ/, които тя е направила за заплащане на възнаграждение на повереника й – адвокат Д. Д., за явяването му и участието му в касационното производство.

Предвид изложеното и на основание чл. 354, ал.1, т.1 от НПК, Върховният касационен съд, I-во наказателно отделение

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА въззивно решение № 32/13.04.2020 год., постановено по в.н.о.х.д. № 15/2020 год., по описа на Апелативен съд – Бургас.

ОСЪЖДА подсъдимия М. Г. С. да заплати на гражданския ищец и частен обвинител С. К. Н. сумата от 3000 лева, представляваща разноски, направени за заплащане на адвокатско възнаграждение за процесуално представителство в касационното производство.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.